

Fysiologie en de pathofysiologie van de ademhaling

Dr. Valerie Adam

Longarts

OLV Aalst-Asse-Ninove

Consulent UZ Leuven Interstitieel longlijden

Fysiologie en de pathofysiologie van de ademhaling

Dr. Valerie Adam

Longarts

OLV Aalst-Asse-Ninove

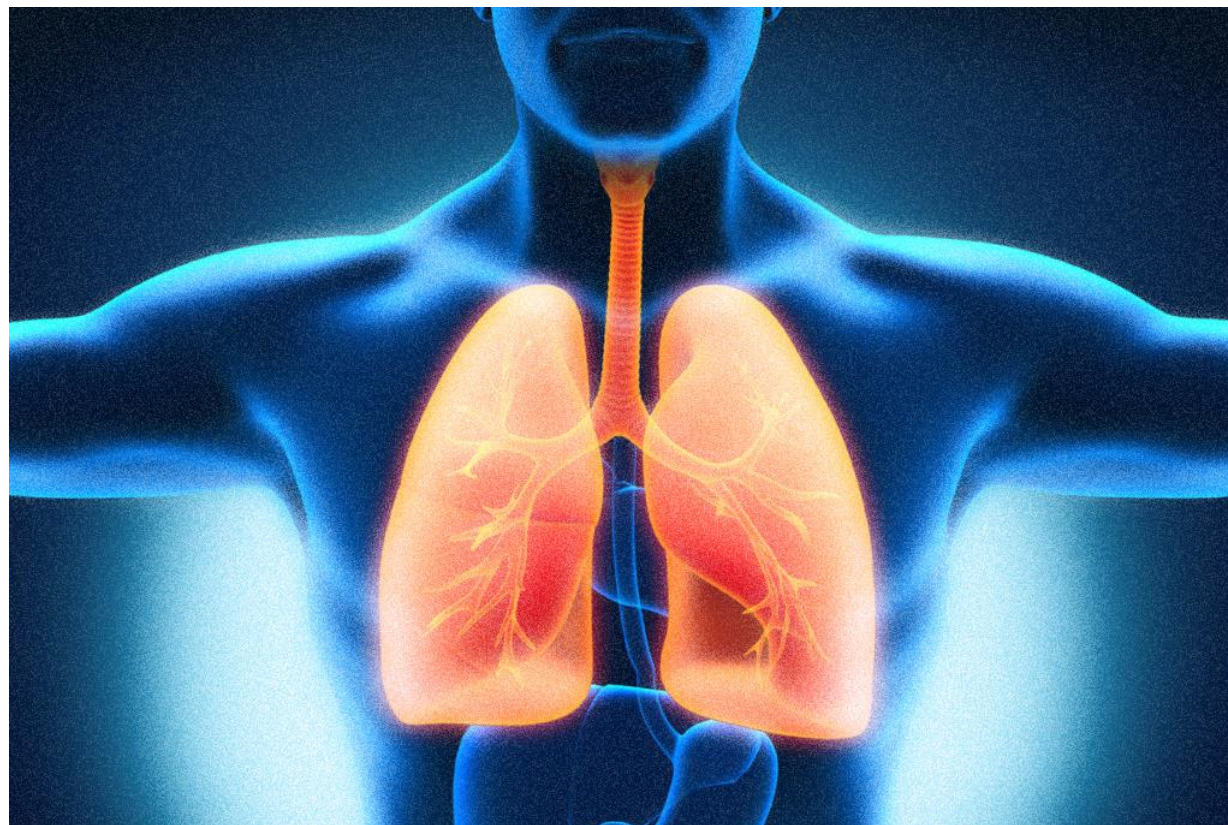
Consulent UZ Leuven Interstitieel longlijden

Fysiologie en de pathofysiologie van de ademhaling

- Normale ademhaling: anatomie en fysiologie
- Pathofysiologie van symptomen en klinische tekenen:
  - Dyspnee
  - Hypoxemie
  - Hoest
- Pathofysiologie van ziektebeelden:
  - COPD
  - Longembool

Normale ademhaling

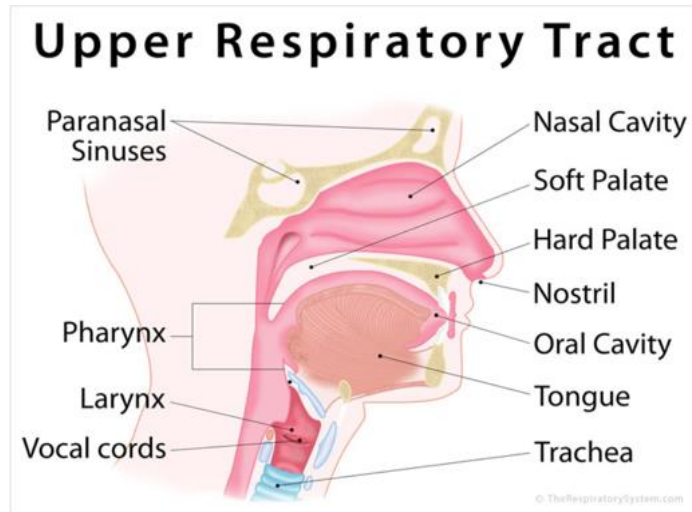

Normale ademhaling

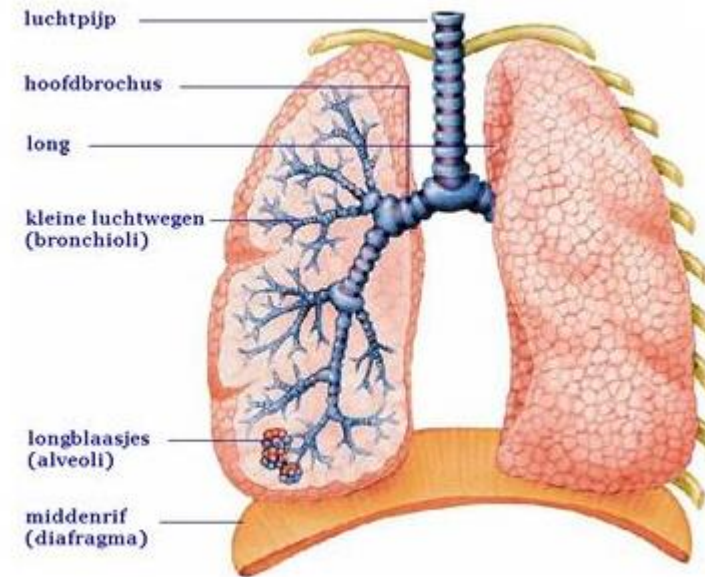
- Functie van de longen:
  - Gasuitwisseling:
    - Zuurstofopname
    - Koolstofdioxide verwijderen
  - Verdedigingsmechanisme:
    - Trilhaarcellen
    - Mucus–producerende cellen
    - afweercellen
  - Regulatie zuur/base evenwicht door regelen van hoeveelheid CO₂ in het bloed

Normale ademhaling: Anatomie

Bovenste luchtweg

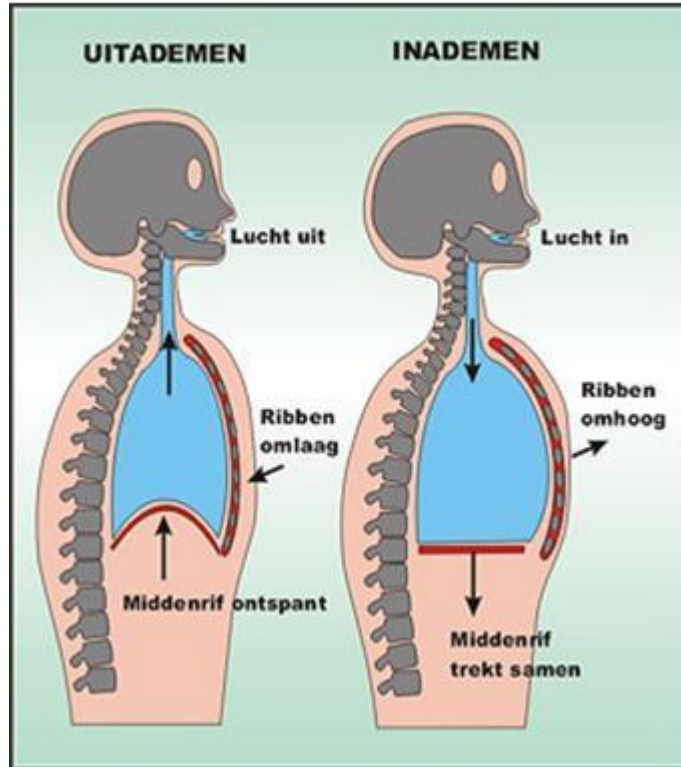

Lage luchtwegen

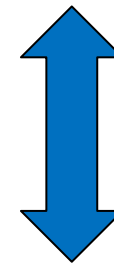

Normale ademhaling: Fysiologie

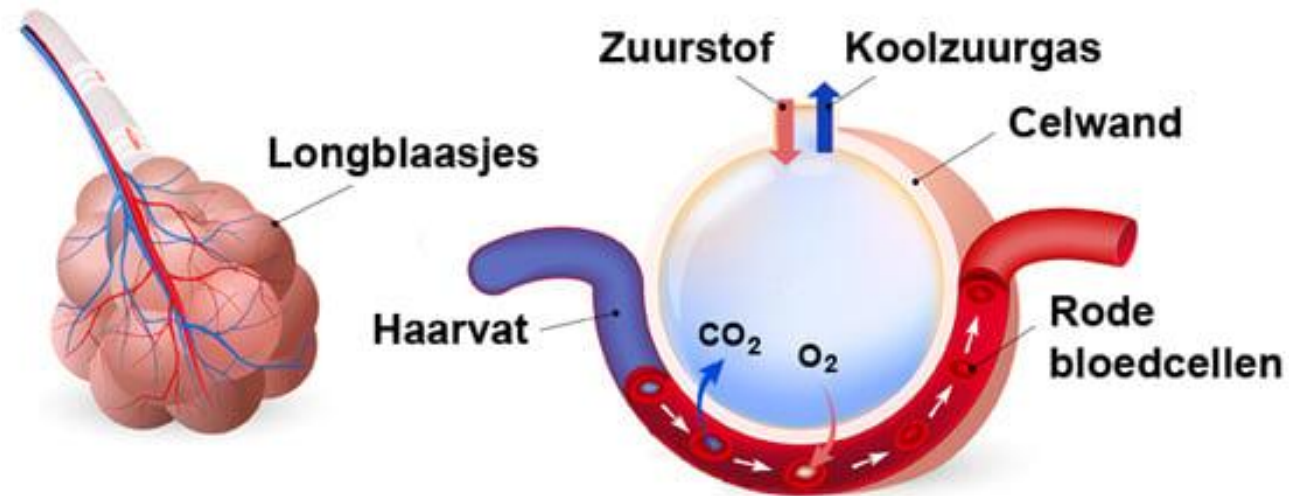
- Inspiratie: een actief proces

- Expiratie: een passief proces

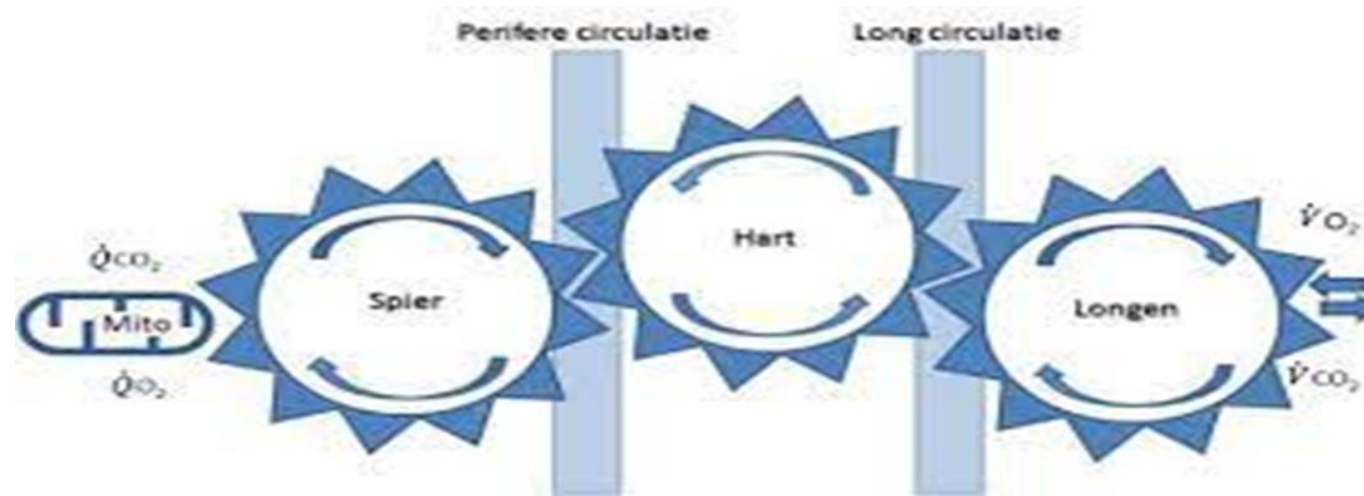
Normale ademhaling: Fysiologie

- Respiratoire zone: gasuitwisseling

Normale ademhaling: Fysiologie

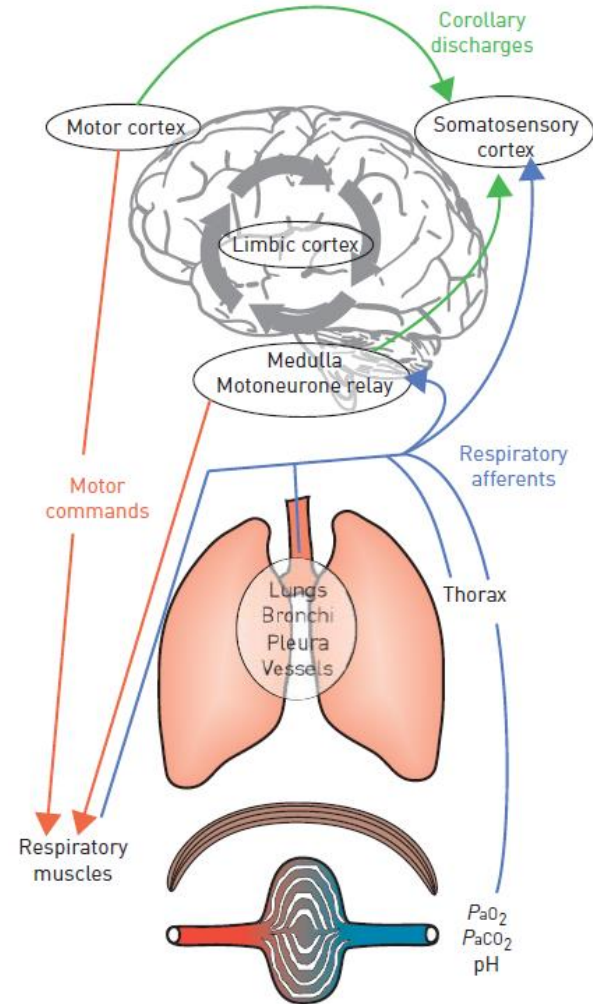
Pathofysiologie van symptomen en klinische tekens

Pathofysiologie: Dyspnee

- De bewuste, subjectieve ervaring van een verstoring van de ademhaling (= symptoom, geen klinisch teken)
- Ademen is meestal een onbewust proces, maar kan een bewust proces worden:
  - als we dat willen
  - als onze ademhaling dat vereist (bv omdat het ademen niet goed meer gaat)
- Dyspnee kan dus ontstaan:
  - als ons ademhalingscentrum in de hersenen vaststelt dat er een probleem is (bv ontwikkelen van hypoxemie door COVID-19)
  - als we het proces van ademen als onaangenaam labelen in ons aanvoelen (bv bij hyperventilatie)

Pathofysiologie: Dyspnoe

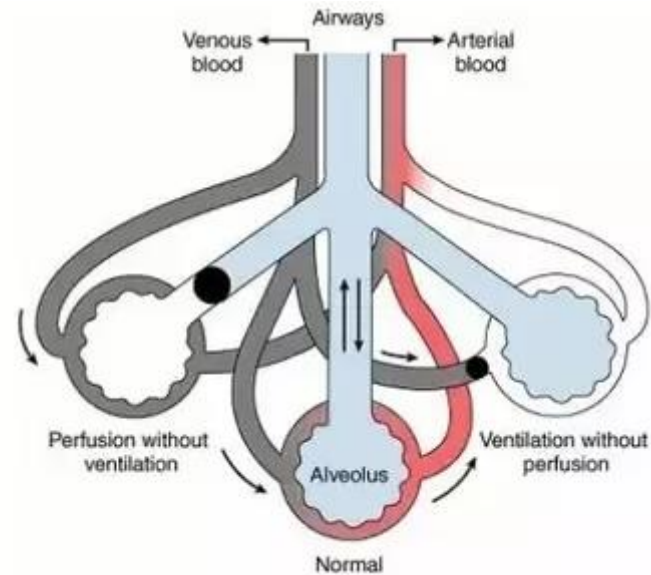
Dyspnea: a multidimensional and multidisciplinary approach.
Laviolette et al. ERJ 2014; 43: 1750-1762.

Pathofysiologie: Hypoxemie

- PaO₂ die lager is dan normaal (<60 mmHg)
- Oorzaken
  - Hypoventilatie
  - Gedaalde FiO₂
  - V/Q mismatch
  - Rechts-links shunt
  - Diffusiestoornissen

Pathofysiologie: Hypoxemie

- V/Q mismatch

Pathofysiologie: Hypoxemie

- Rechts/Links shunt

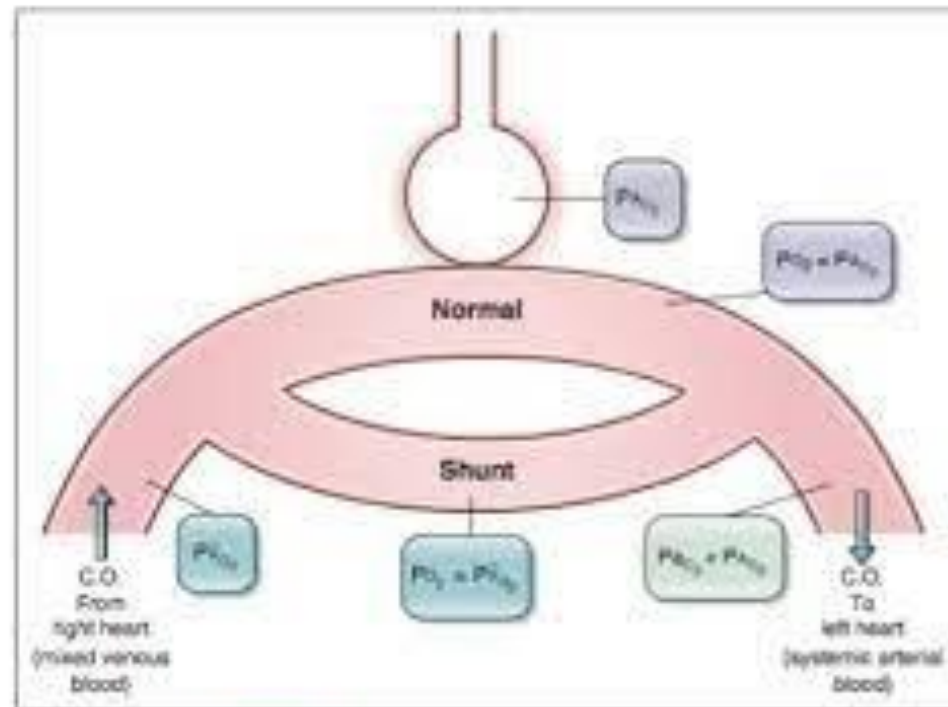
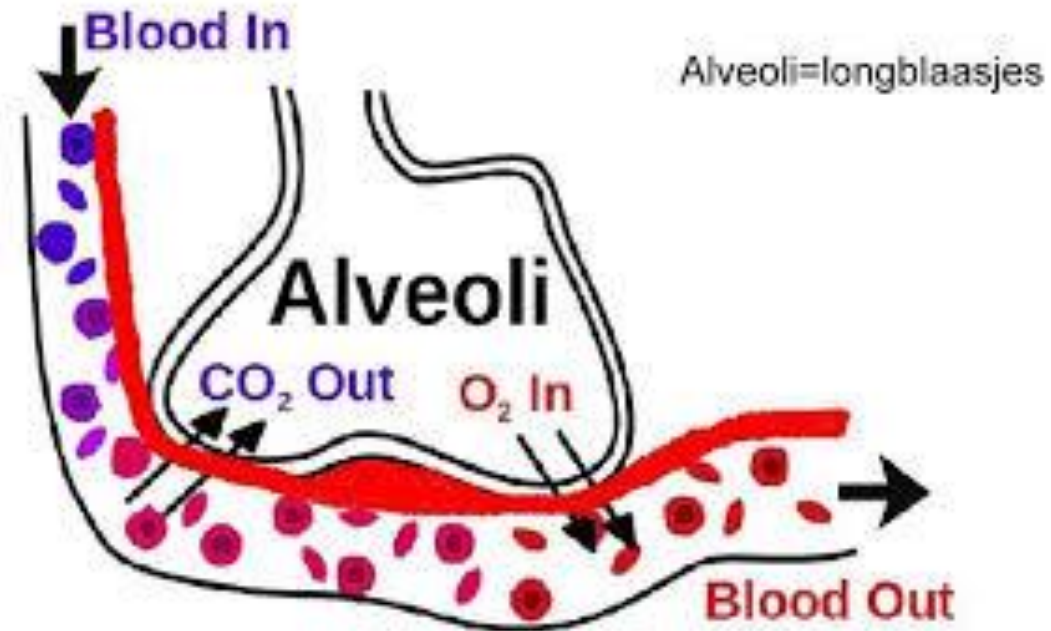

Fig. 5.37 Right-to-left shunt. C.O., Cardiac output.

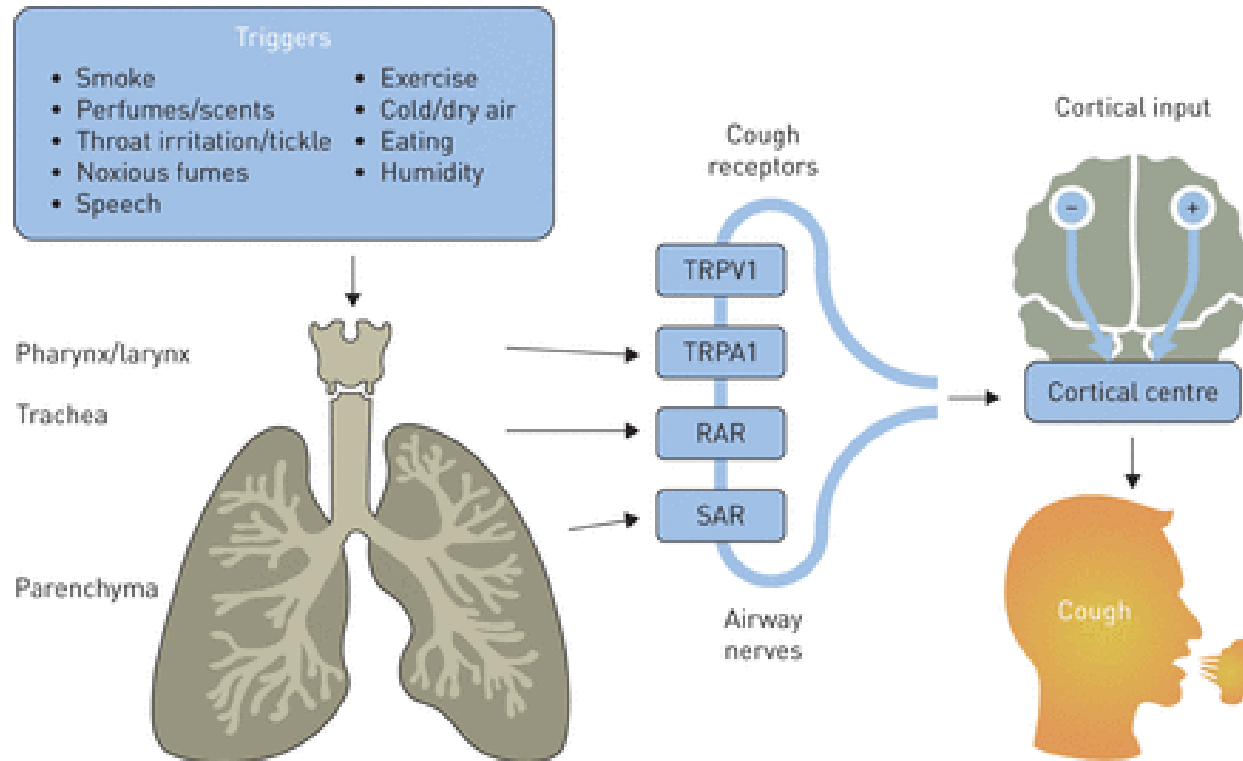
Pathofysiologie: Hypoxemie

- Diffusiestoornis

Pathofysiologie: Hoest

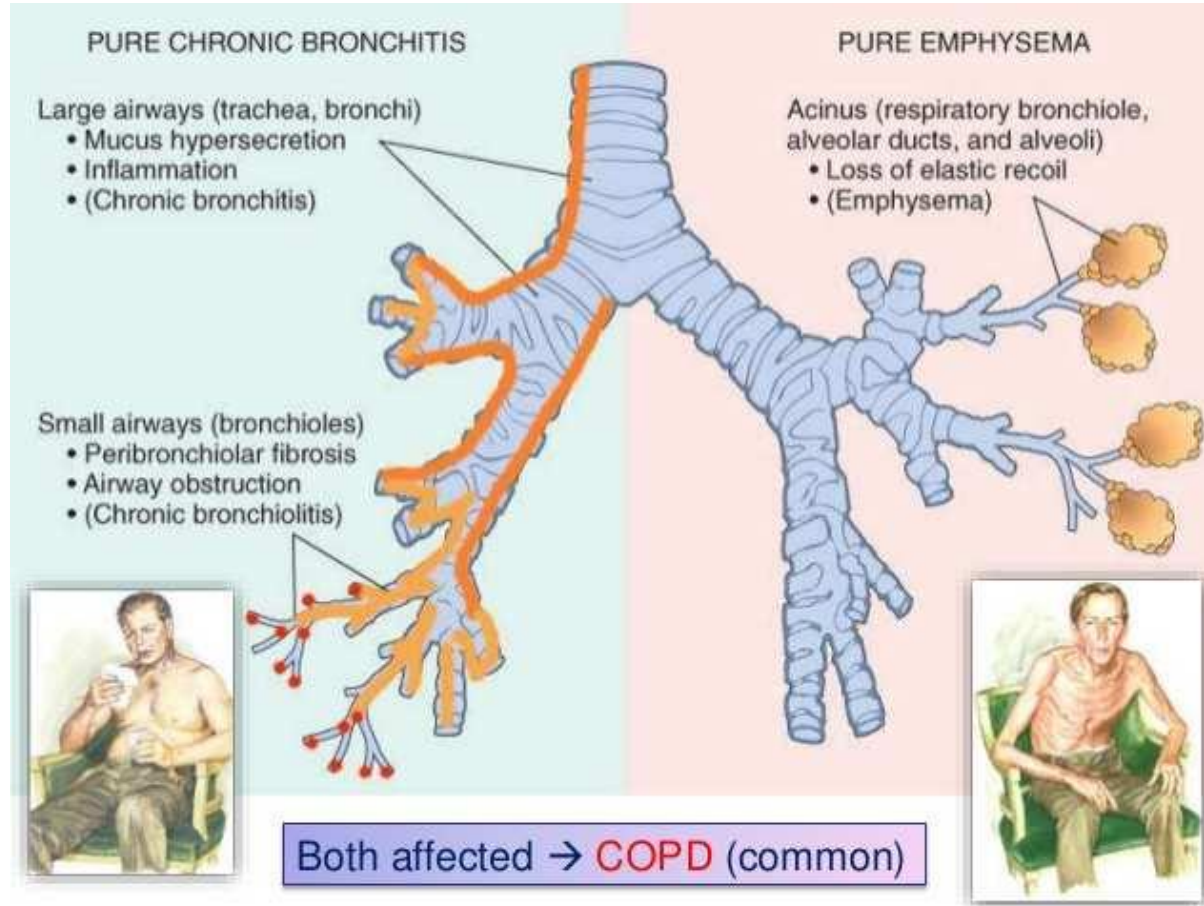
- Hoesten ontstaat door de stimulatie van een reflexboog.

Pathofysiologie van ziektebeelden

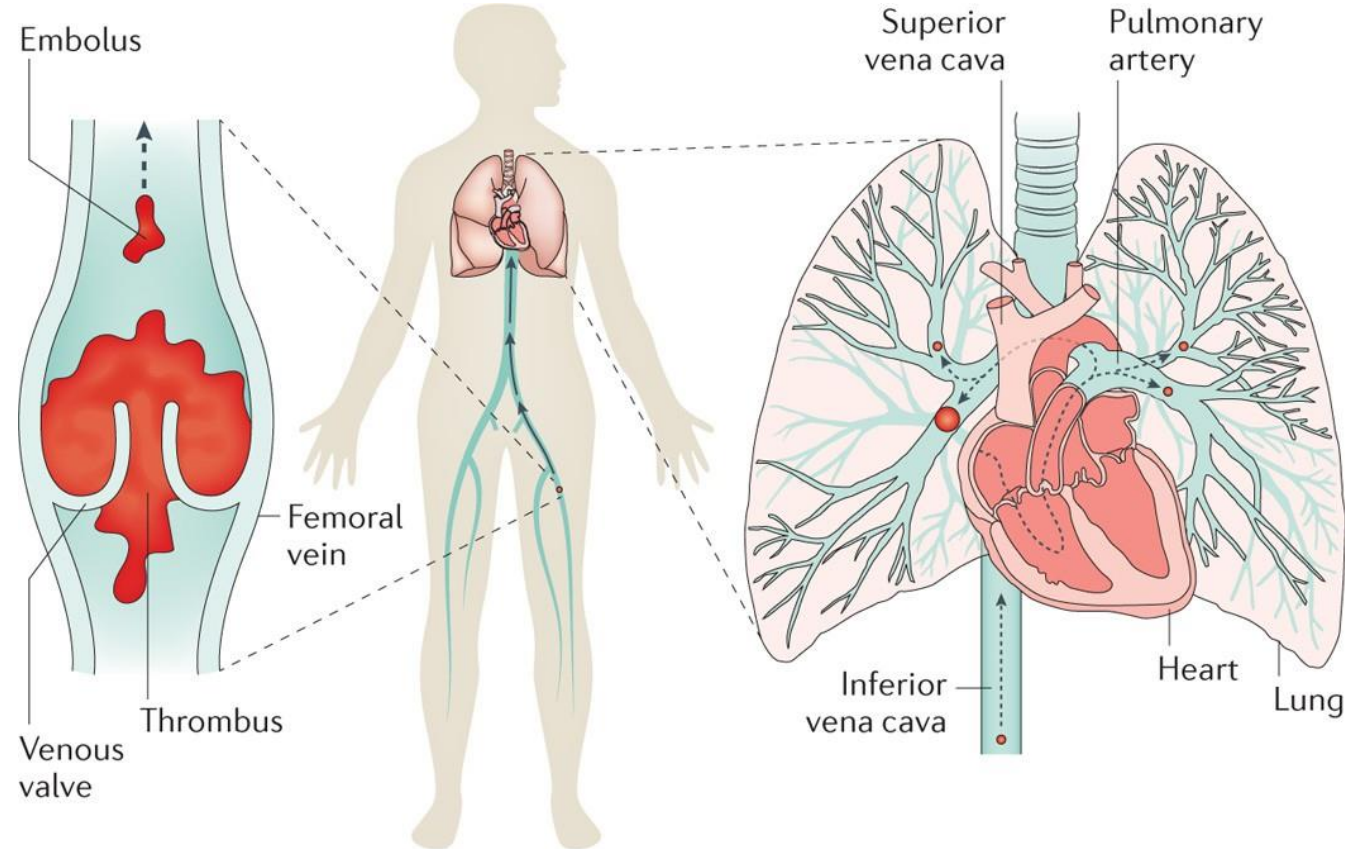

Pathofysiologie: COPD

Pathofysiologie: Longembol

Nature Reviews | Disease Primers

Take-home message: waarom niet elke kortademige patiënt op de pneumo-afdeling thuis hoort.

- Normaal functioneren van de ademhaling is een onbewust proces dat niet alleen goed functionerende longen vereist, maar ook normaal functioneren van hart, bloedcirculatie en spieren.
- Als de fysiologie van onze ademhaling verstoort geraakt, ontstaan typische klinische tekens zoals dyspnee, hoest of hypoxemie
- Allerlei ziektebeelden, niet alleen pulmonale, kunnen gepaard gaan met verstoringen van de normale fysiologie van de ademhaling.